

Forvaltningsplaner for havområdene og konsekvensutredning etter petroleumsloven § 3-1 Åpning av nye områder: Oversikt over likheter og forskjeller

Regjeringen legger til grunn at forvaltningsplanene for havområdene er sektorovergripende og legger rammer for etterfølgende virksomhet i de sektorer som er omfattet av forvaltningsplanen. Prosessene med forvaltningsplaner og konsekvensutredning står ikke i motsetningsforhold til hverandre.

	Forvaltningsplaner for havområdene	Konsekvensutredning etter petroleumsloven § 3-1
Formål	Verdiskaping gjennom bærekraftig bruk, og samtidig opprettholde økosystemenes struktur, virkemåte og produktivitet.	Åpning av nye områder med sikte på tildeling av utvinningstillatelser for petroleumsvirksomhet.
Innhold	Sektorovergripende prosess. Identifisering av miljømessig særlig verdifulle områder og områder av viktighet for næringer som omfattes av forvaltningsplanen (særlig petroleumsvirksomhet, fiskerier og sjøtransport).	Sektorprosess. Identifisering av områder med forventning om petroleumsressurser.
	Utredning av konsekvenser av fiskeri, petroleumsvirksomhet, skipstrafikk, klimaendringer, havforsuring, forurensning m.m. Utredning av konsekvenser av samlet påvirkning. Balansering av hensyn.	Utredning av næringsmessige, sosio-økonomiske og miljømessige virkninger av petroleumsvirksomheten. Faglige utredninger utarbeides på bakgrunn av utkast til utredningsprogram og høringsinnspill til programmet. Avveining mellom ulike interesser.
	Særskilt vurdering av risiko for akutt forurensning. Vurdering av havområdets betydning for økosystemverdier, verdiskaping og samfunnmessige forhold*.	Konsekvensutredningen skal belyse virkningene åpning av et område for petroleumsvirksomhet kan ha for nærings- og miljømessige forhold, herunder mulige farer for forurensning, samt antatte økonomiske og sosiale virkninger (petroleumsforskriften § 6a).
Prosess	Styringsgruppe med ni departementer under ledelse av Miljøverndepartementet.	Olje- og energidepartementet leder prosessen.
Faglig grunnlag	Faglig forum/ risikogruppen/ overvåkingsgruppen**: Samlet faglig grunnlag fra fagetater og -institutter på involverte sektorer.	Olje- og energidepartementet avgjør saksbehandling.
Høring	Høringsperiode for sektorvise utredningsprogrammer og utredninger av konsekvenser. Senere i prosessen høringsperiode og -konferanse for samlet faglig grunnlag. Sendes interesseorganisasjoner, kommuner, fylkeskommuner og statlige myndigheter. Ikke lovfestet prosess. Åpen høring.	Offentlig kunngjøring skal gjøre kjent hvilke områder det foreligger planer om å åpne for petroleumsvirksomhet og arten og omfanget av den virksomhet det gjelder. Høringsperiode for utredningsprogrammer og konsekvensutredning (normalt 3 mnd.). Sendes interesseorganisasjoner, kommuner, fylkeskommuner og statlige myndigheter. Lovfestet prosess. Åpen høring.
Resultat	Regjeringens forslag til avveininger og tiltak for miljø, fiskeri, petroleumsvirksomhet og skipstrafikk i melding til Stortinget.	Regjeringens vurdering av spørsmålet om åpning av nye områder for petroleumsvirksomhet og eventuelt tilhørende vilkår i melding til Stortinget.

Hovedinnretning	Vurderinger og tiltak med overordnede rammer for fiskeri, petroleumsvirksomhet og skipstrafikk.	Vurderinger og tiltak konkret for petroleumsvirksomheten.
	Utgangspunkt i hva økosystemene tåler, samt verdiskaping gjennom bærekraftig bruk.	Målsettingen er å sikre høy verdiskaping gjennom effektiv og bærekraftig forvaltning av petroleumssressursene.

*I grunnlaget for oppdateringen av forvaltningsplanen for Barentshavet – Lofoten utarbeides følgende rapporter:

- Rapport med statistikk om samfunnsmessige forhold (Kommunal- og regionaldepartementet m.fl.)
- Ringvirkningsanalyse knyttet til eventuell utvidet petroleumsvirksomhet (Asplan Viak/Nordlandsforskning)
- Rapport om økonomisk verdsetting av økosystemverdier og -tjenester i Barentshavet – Lofoten (Sweco)
- Rapport om fremtidig betydning av fiskeri- og havbrukssektoren i Barentshavet – Lofoten (SNF)
- Samfunnsøkonomisk analyse knyttet til spørsmålet om utvidet petroleumsvirksomhet i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten (på anbud)

Den særlige vektleggingen av petroleumsvirksomhet i oppdateringen av forvaltningsplanen for Barentshavet – Lofoten er knyttet til at regjeringen i sin politiske plattform (Soria Moria II) har varslet at "Regjeringen vil ta stilling til hvorvidt det skal gjennomføres en konsekvensutredning for petroleumsvirksomhet i forbindelse med revideringen av Forvaltningsplanen i 2010."

** Samlet faglig grunnlag fra Faglig forum/ risikogruppen/ overvåkinggruppen er utarbeidet i samarbeid mellom følgende institusjoner: Norsk Polarinstitutt, Havforskningsinstituttet, Kystverket, Akvaplan-Niva, Arctos (forskernettverk, ledes fra Universitetet i Tromsø), Artsdatabanken, Direktoratet for naturforvaltning, Fiskeridirektoratet, Forsvarets forskningsinstitutt, Fylkesmennene i Nordland, Troms og Finnmark, Klima- og forurensningsdirektoratet, Kystvakten, Mattilsynet, Meteorologisk institutt, Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning, Norges geologiske undersøkelse, Norsk institutt for luftforskning, Norsk institutt for naturforskning, Norsk institutt for vannforskning, Oljedirektoratet, Petroleumstilsynet, Sjøfartsdirektoratet, Statens strålevern og Veterinærinstituttet.

Forvaltningsplanen for Barentshavet – Lofoten, St.meld. nr. 8 (2005-2006)

Formålet med denne forvaltningsplanen er å legge til rette for verdiskaping gjennom bærekraftig bruk av ressurser og goder i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten og samtidig opprettholde økosystemenes struktur, virkemåte og produktivitet.

Petroleumsloven

§ 3-1. Åpning av nye områder

Før åpning av nye områder med sikte på tildeling av utvinningstillatelser, skal det finne sted en avveining mellom de ulike interesser som gjør seg gjeldende på det aktuelle området. Under denne avveiningen skal det foretas en vurdering av de nærings- og miljømessige virkninger av petroleumsvirksomheten og mulig fare for forurensninger samt de økonomiske og sosiale virkninger som petroleumsvirksomheten kan ha.

Spørsmålet om åpning av nye områder skal forelegges lokale myndigheter og sentrale interesseorganisasjoner som kan antas å ha særlig interesse i saken.

Videre skal det ved offentlig kunngjøring gjøres kjent hvilke områder det foreligger planer om å åpne for petroleumsvirksomhet og arten og omfanget av den virksomhet det gjelder. Interesserte skal gis en frist på minst 3 måneder til å uttale seg.

Departementet avgjør hvilken saksbehandling som skal følges i det enkelte tilfelle.

Denne bestemmelsen er utdypet i petroleumsforskriften (forskrift nr. 653 av 27. juni 1997) kapittel 2a).